

kristelig, men saalænge der overhovedet har været religiøs Kultus til, have altid frivillige Gaver spillet en betydelig Rolle med Hensyn til Opretholdelsen af en saadan Kultus og med Hensyn til de Geistliges Underholdning, og jeg skal endnu føie til, at jeg for min Person ikke engang ret kan skjønne, at der er noget Stødende i, at der er en frivillig Bidsel i Anledning af Sakramenterne. Hvis jeg ikke tager feil, har den første Indførelse af Offer i den kristne Kirke fundet Sted netop ved et Sakramente, ved Nadveren, hvorom, saavidt jeg veed, Ordet „Oblat“ endnu bærer et tydeligt Vidnesbyrd. Jeg skjønner ikke, at der kunde være noget Stødende i, at der ogsaa gaves Accidentser ved de sakramentale Handlinger. Det er saaledes min Formening, at det klarste og tydeligste Forhold overhovedet vil komme frem, naar man blot afflaffer al Evang, naar man blot gjør det Hele frit, da vil Offerhydselsen og Accidentshydselsen vende tilbage til den smukke og gode Stilling, som den oprindelig har havt. Dermed vil jeg paa det Bedste anbefale dette Forslag.

Casse: Ifølge den Stilling, som nærværende Sag har indtaget efter den Afstemning, som fandt Sted igaa, kan det naturligtvis, tør jeg sige, ikke falde mig ind at komme ind paa de forskellige Endringsforslag, der fra Mindretallets Side ere stillede, og som forresten ogsaa have faaet en, jeg tør næsten sige, mere end tilstrækkelig udførlig Behandling af Mindretallets Ordfører (Klein). Jeg skal kun tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, som i dette Dieblik blev holdt af det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Nisling), og gjør dem blot, fordi der her er Spørgsmaal om Forhold, hvis rette Belysning ikke blot knytter sig til Sagens Stilling, for Dieblikket, men ogsaa ved enhver Forhandling af Sagen vil have sin Betydning. Det, jeg for det Første ikke kan bifalde, er den Udtalelse, der kom fra den ærede Rigsdagsmand om, at man ikke skulde optage Forbudet mod Offer i det Hele ved visse Handlinger, fordi det ikke vilde lade sig gjøre fuldstændig at overholde det. Grunden, hvorfor jeg bestemt

maa udtale mig herimod, er næsten Formen, hvorunder Tanken er bleven gjort gjældende. Naar Loven kommer til at indeholde en Bestemmelse om, at der ikke maa modtages Offer i Anledning af de kirkelige Handlinger, som Loven betegner som saadanne, for hvilke der ikke maa erlægges Offer, saa har man i hele Geistlighedens Stilling, saa har man i de enkelte geistlige Embedsmænds Personlighed — det tør man forudsætte — en sikker Garanti for, at hvad der er forbudt, ikke vil blive overtraadt. Bist er det, at Mindretallet i sin Betænkning har udtalt, at Meningen med Forbudet ikke kunde være at sætte et bestemt Forbud mod under noget Forhold at modtage en Gave, som af Velvillie fra Menighedsmedlemmets Side maatte blive ydet Præsten, men med denne Udtalelse har det ganske vist ikke været Mindretallets Hensigt at betegne, at man vilde aabne en Udvej til at omgaa Forbudet. I det Forbudet mod at modtage Offer for saadanne Handlinger eksisterer, maa det være overladt til den samvittighedsfulde og tillige hensynsfulde Geistliges eget. Skjøn, om det kan være rigtigt for ham at modtage, hvad der bydes ham. Jeg vil der henholde mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand nævnte som Exempel. Var en kirkelig Handling foretagen i Marts Løb, og der saa som egentligt Offer f. Ex. ved Jul eller Nytaarstid blev budt Præsten Mere, end der ellers pleiede at blive budt ham, ser jeg slet ikke, at der i Grunden vilde være nogen Overtrædelse af Forbudet tilstede, naar Offeret ikke fremtræder under nogen anden Karakter end som en Uttring af det paagjældende Menighedsmedlems Velvilje mod Præsten. Men den ærede Rigsdagsmand antydede, at det vel kunde være Tilfældet med en Gave, givet snart efter den kirkelige Handlingens Foretagelse, at Præsten, dog i Grunden kunde sige sig selv, at det var af den Grund, han fik den, og der vil jeg sige, at den Præst, som modtager Gaven, naar han har den Tanke, at Bidselsen staar i Forbindelse med den Handling, han har foretaget, og for hvilken det er forbudt ham at modtage Offer, vil forse sig, og han maa, naar det gjælder om at overholde Loven, indsætte sig for alle de Ulemper, der maatte